

XII Krajowa Wystawa Czerwonego Bydła Polskiego Regionalna Wystawa Owiec Wystawa Królików Rasowych

Szczyrzyc, 9-10 czerwca 2018

Wystawy i pokazy zwierząt hodowlanych są okazją do przedstawienia dorobku hodowlanego, a zarazem i produkcyjnego rolników, a także miejscem wymiany myśli i poglądów między hodowcami i przedstawicielami władz państwowych, samorządowych, organizacji hodowlanych i służących rolnictwu oraz nauki rolniczej.

Honorowy patronat nad Wystawą sprawowali: Krzysztof Jurgiel – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi i Jacek Krupa – Marszałek województwa małopolskiego. Organizatorami byli: Krajowy Związek Hodowców Czerwonego Bydła Polskiego, Gmina Jodłownik, Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz w Nowym Targu, Małopolskie Stowarzyszenie Hodowców Królików Rasowych i Drobiu Ozdobnego, Małopolska Izba Rolnicza, Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolniczego. Wśród współorganizatorów znaleźli się m.in. PFHBiPM Przedstawicielstwo i Biuro w Krakowie, Małopolski ZHBiPM w Krakowie, Galicyjski ZHiPB, Instytut Zootechniki PIB w Balicach, OSM w Limanowej i Urząd Marszałkowski. Patronat medialny sprawowali: TVP3 Kraków oraz czasopismo „Hodowca i Chów Bydła”. Wystawa została dofinansowana z Funduszu Promocji Mleka oraz Projektu wsparcia finansowego województwa małopolskiego.

W pierwszym dniu Wystawy przy słonecznej pogodzie na „błoniach szczyrzyckich” wójt Gminy Jodłownik mgr Paweł Stawarz serdecznie przywitał przybyłych gości, m.in. L. Hądzlika – prezydenta PFHBiPM oraz wiceprezydentów: K. Banacha i S. Mierzejewskiego z dużą grupą współpracowników, W. Drożdża – prezesa KZHB w Jodłowniku, L. Sobolewskiego – dyrektora KCHZ, E. Sawicką – Gł. Spec. z MRiRW, J. Janczego – dyrektora RZHOiKóz, M.

Górską – prezes Małopolskiego SHKRiDO, prof. R. Niżnikowski – KFOŚiGW i K. Masiuka – prezesa CWJP. Szczególne powitanie skierował do rolników i hodowców uczestniczących w Wystawie, Komitetu organizacyjnego i pracowników PFHBiPM, bez których tego spotkania na „błoniach szczyrzyckich” by nie było. Prowadzący spotkanie kierownik Biura PFH-BiPM w Krakowie mgr W. Rasiński uzupełnił powitanie wielu osób wcześniej nie wymienionych i poprosił: L. Hądzlika, P. Stawarza i W. Drożdża o otwarcie Wystawy a Komisje Sędziowskie o przystąpienie do pracy.

XII Krajowa Wystawa Czerwonego Bydła Polskiego

W Wystawie uczestniczyło 38 hodowców prezentujących 18 jałówek hodowlanych oraz 52 krowy, które pochodziły z obór o średniej wydajności rocznej 4267kg mleka, 4,46% tłuszczu i 3,37% białka.

Populacja bydła czerwonego jest utrzymywana w dwóch stadach: rezerwy genetycznej i programu doskonalenia buhajami czerwonymi z krajów europejskich. W całej populacji bydła czerwonego polskiego w kraju w 2017 r. kontrolą użytkowości mlecznej były objęte w 404 oborach 2773 krowy o średniej wydajności 3646 kg mleka, 4,27% tłuszczu i 3,37% białka (w tym w woj. małopolskim w 242 oborach 1890 krów o średniej wydajności 3932 kg mleka, 4,29% tłuszczu i 3,33% białka). Około 85% ocenianych krów tej rasy jest objęte programem ochrony zasobów genetycznych.

Komisja sędziowska w składzie: Jan Trela (przewodniczący), Mieczysław Kopiczko (sędzia główny), Wiesław Iwulski (asystent) oceniała zwierzęta biorąc pod uwagę różnice między populacjami wynikające ze wzorców rasowych oraz realizacji dwóch różnych programów hodowlanych.

- W kategorii jałówek w wieku 12–16 mies. czempionem została MIŚKA, nr kat. 14 z obory M. Stasika z Mochnaczki Wyżnej;
- W grupie jałówek w wieku 17–21 mies. czempionem została BAJKA, nr kat. 24 z obory M. Staniszewskiego z Zawadki;
- W grupie krów w I i II laktacji z programu doskonalenia rasy czempionem wybrano krowę BERETKA, nr kat. 29 z obory E. Solarczyka z Wróblówki;
- W kategorii krów w I laktacji z programu ochrony genetycznej czempionem wybrano krowę CZERNICA, nr kat. 44 z obory H. Kulpy ze Słopnic;
- W grupie krów w III–V laktacji z programu doskonalenia rasy czempionem została krowa CZADA, nr kat. 52 z obory P. Piechówki z Jodłownika;
- W grupie krów w II–III laktacji z programu doskonalenia rasy na czempiona wybrano krowę KRUSZYŃKA, nr kat. 82 z obory J. i J. Litwinów z Czarnej Góry;
- W grupie krów w IV–V laktacji z programu ochrony genetycznej na czempiona wybrano krowę FIDE, nr kat. 105 z obory Cz. Kuca z Podłopienia;
- W kategorii krów najstarszych, w laktacji VI i wyższych czempionem została krowa POLA, nr kat. 107 z obory P. Poręby z Zamieścia.

Na zakończenie oceny spośród czempionów z poszczególnych kategorii krów wybrano Superczempionów Wystawy. Zostali nimi: krowa FIDE, nr kat. 105 z programu ochrony genetycznej z obory Czesława Kuca z Podłopienia oraz krowa BERETKA, nr kat. 29 z programu doskonalenia rasy z obory Edwarda Solarczyka z Wróblówki.

Komisja z Instytutu Zootechniki PIB wybrała najładniejszą pokrojowo krowę z programu ochrony genetycznej. Została nią SASANKA, nr kat. 45 z OHZ Przerzeczyn Zdrój – nagrodzona dyplomem i pucharem. Komisarzem Wystawy był prof. Jan Szarek z UR w Krakowie, a opiekę weterynaryjną nad zwierzętami sprawował lek. wet. P. Piwowarczyk. Organizacja oceny bydła odbyła się bardzo sprawnie – prowadzona przez W. Rasińskiego, P. Kowola i P. Ruchałę oraz pracowników z PFHBiPM Przedstawicielstwo i Biuro w Krakowie.

Regionalna Wystawa Owiec

Na Wystawie przedstawiono do oceny 4 stawki tryków ras: cakiel podhalański, polska owca góraska odmiany barwnej, polska owca pogórza i wrzosówka oraz 4 stawki maciorek wyżej wymienionych ras. Komisja w składzie: Jan Janczy – sędzia główny i Wojciech Nawara – asystent dokonała oceny przedstawionego materiału hodowlanego. Komisja oceniająca poszczególne zwierzęta (20 szt.) stwierdziła ich wysoką jakość hodowlaną i genetyczną zgodną ze wzorcem rasy.

- W rasie cakiel podhalański czempionami zostali tryk nr kat. 3 i maciora nr kat. 5 z owczarni A. Kołodzieja z Łętowej.
- W rasie polska owca góraska odmiany barwnej czempionaty otrzymali tryk nr kat. 9 i maciora nr kat. 11 z owczarni J. Kuczaja z Łętowej.
- W rasie polska owca pogórza czempionami zostali tryk nr kat. 16 i maciora nr kat. 20 z owczarni L. Frączka z Przyszowej.
- W rasie wrzosówka czempionaty otrzymali tryk nr kat. 25 i maciora nr kat. 27 z owczarni W. Długosza z Kokuszki.

Wystawa Królików Rasowych

Do udziału w Wystawie zgłosiło się 21 wystawców, przedstawiając do oceny 157 królików reprezentujących 11 ras (olbrzym belgijski, olbrzym srokacz niemiecki, baran francuski, wielki jasnosrebrzysty, szynszyl mały, wiedeński niebieski i biały, burgundzki, nowozelandzki: czerwony i biały oraz czarny podpalany). Komisja w składzie: Elżbieta Kubies – sędzia rzeczoznawca, Marian Bahut – sędzia rzeczoznawca, Grzegorz Karaczyński – sędzia rzeczoznawca brała pod uwagę: postawę królika, barwę okrywy, budowę ciała, długość uszów, zdrowie i higienę. Oceniano wszystkie prezentowane zwierzęta. Wybrano czempiony w każdej rasie. Superczempionami zostali – samiec z hodowli P. Hałaty oraz samica z hodowli M. Blecharskiego. Puchar Młodego Hodowcy zdobył Sz. Szczyłko, a Puchar Najlepszy Karzełek – A. Dziadkowiec. Prezentacja królików cieszyła się dużym zainteresowaniem – szczególnie wśród dzieci.

*

Na obecnej Wystawie po raz pierwszy prezento-

wali się Państwo Anna i Marek Kuśmierzowie. W swoim „Zaścianku Staropolskim – Zagroda Zalesie” hodują i propagują wszystkie możliwe rasy polskich zwierząt: konie – rasy małopolskiej, wielkopolskiej, huculskiej i polskiej zimnokrwistej; krowy – polskie czerwone; owce – świniarki, kury – zielononóżki, żółtonóżki, polbar i czubatki, kaczki staropolskie, gęsi podkarpackie i psy – ogary polskie. Powierzchnia gospodarstwa liczy około 60 ha w formie: pastwisk, łąk, stawów, potoku i lasu. Produkcja roślinna jest prowadzona bez środków ochrony roślin i nawozów sztucznych z ograniczeniem mechanizacji. Zaścianek dzierzawi 60 ha łąk ekstensywnych dla produkcji siana. Ma założenia edukacyjne i ekologiczne. Odbывают się tu praktyki i zajęcia warsztatowe dla studentów weterynarii i agroturystyki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie; studentów turystyki Uniwersytetu Rzeszowskiego; jak również „zielone szkoły”.

*

W pierwszym dniu Wystawy w godzinach wieczornych rozpoczął się „Wieczór hodowcy”, w którym brali udział wszyscy wystawcy i zaproszeni goście. Na tym spotkaniu dyskutowano o „wszystkim” co wiąże się z rolnictwem, hodowlą i Podhalem, spożywano wyśmienite wyroby regionalne i bawiono się przy piwie i dobrej muzyce do późnych godzin nocnych.

W niedzielę po Mszy Św. w klasztorze O.O. Cystersów odbyło się na „błoniach szczyrzyckich” spotkanie, które prowadził Leszek Leśnik z ODR w Limanowej. Wójt Gminy mgr P. Stawarz w towarzystwie prezesów: W. Drożdża i Z. Młyńskiego oraz W. Rasińskiego dokonał serdecznego powitania gości, którzy przybyli na Wystawę w niedzielę, m.in.: ojca przeora S. Warcia-ka, posłów na sejm RP: E. Siarkę, J. Dudę i W. Janczyka, dyrektora Instytutu Zootechniki PIB w Balicach, prof. dr hab. Macieja Pompę-Roborzyńskiego wraz ze współpracownikami, pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie z prof. dr hab. Czesławem Klockiem na czele, radnego województwa małopolskiego S. Pasonia, starostę limanowskiego J. Puchałę oraz dyrektorów i kierowników różnych instytucji w osobach: Teresy Piekary, A. Ślusarczyka, D. Paska, Małgorzaty Mordarskiej-Dudy i Bożeny Borkowskiej.

Następnie poproszono prof. Jana Szarka – Ko-

misarza Wystawy o wygłoszenie krótkiego wykładu: „Wybrane aspekty historii hodowli polskiego bydła czerwonego – Rola wybitnych hodowców” (autorstwa J. Szarek i J. Makulska). Po wykładzie dokonano dekoracji 17 rolników odznaczeniem „Zasłużony dla Rolnictwa”. Po czym przystąpiono do wręczania uzyskanych wyróżnień, dyplomów i pucharów w poszczególnych grupach zwierząt: króliki, owce i bydło. Następnie na ringu nastąpiła prezentacja wicczempionów, czempionów i superczempionów w poszczególnych kategoriach zwierząt.

W trakcie trwania Wystawy miały miejsce różne atrakcje przewidziane w programie:

- konkurs wiedzy rolniczej z nagrodami rzeczowymi;
- pokazy jazdy konnej – przejażdżki dla dzieci na koniach;
- pokazy strzyży owiec i wyrobu oscypka;
- zorganizowany przez PFHBiPM konkurs dla dzieci pod hasłem „Mlekoś podróżuje” połączony z nagrodami;
- bardzo udana degustacja zsiadłego mleka;
- cieszący się szczególnym uznaniem „Konkurs Młodego Hodowcy” zorganizowany przez Małopolskie Centrum Biotechniki w Krasnem oraz Małopolski ZHBiPM w Krakowie oraz Biuro i Przedstawicielstwo „Federacji” w Krakowie;
- loteria, w której nagrodą było cielę losowane drugiego dnia Wystawy;
- zasługujące na szczególne uznanie stoiska Kół Gospodyń z Szyku, Mstowa, Janowic-Lasocic, Wilkowiska i Jodłownika, które serwowały wspaniałe dania regionalne – za co Paniom bardzo dziękujemy.

Wszystkim hodowcom i uczestnikom Wystawy oraz organizatorom i sponsorom serdecznie dziękujemy. Do zobaczenia w roku następnym.

Jan Trela – IZ PIB, Kraków-Balice
Wacław Drożdż – KZHCZBP z s. w Jodłowniku
Wjciech Rasiński – PFHBiPM
Przedstawicielstwo w Krakowie
Bartosz Szymik – IZ PIB, Kraków-Balice
Anna Majewska – IZ PIB, Kraków-Balice

Wystawy zwierząt hodowlanych

Hodowcy i organizatorzy Wystawy

Ocena jałówek – BAJKA z obory M. Staniszewskiego z Zawadki – czempion w grupie jałówek w wieku 17–21 mies.

Stoisko informacyjne Instytutu Zootechny PIB w Krakowie – Balicach

Krowa CZERNICA z obory H. Kulpy ze Słopnic – czempion z kategorii krów w I laktacji z programu ochrony genetycznej

Krowa FIDE z programu ochrony genetycznej z obory Czesława Kuca z Podłopienia – superczempion Wystawy

Otwarcie Wystawy przez Pawła Stawarza, wójta Gminy Jodłownik

Wśród osób uhonorowanych odznaczeniem „Zasłużony dla Rolnictwa” – prezes KZHCzBP, Wacław Drożdż

Wręczenie przez Dyrektora Instytutu Zootechniki PIB w Balicach, prof. dr hab. Macieja Pompę-Roborzyńskiego pucharu za najładniejszą pokrojowo krowę z programu ochrony genetycznej – SASANKĘ z OHZ Przerzeczyn Zdrój

Cakiel podhalański

Fot. w art.: A. Majewska, K. Paleczny, B. Szymik, J. Trela

Drób – hodowla ras rodzimych
Anny i Marka Kuśmierzów